

Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii w klasach I -III w Szkole Podstawowej nr1 w Sobótce im. Janusza Korczaka

W całym nauczaniu wczesnoszkolnym, traktujemy ocenę jako środek wspierania ucznia, wzmacniania pozytywnej postawy wobec ludzi i Boga. Oceniamy głównie wysiłek dziecka, indywidualizując wymagania zależnie od możliwości i zdolności ucznia. W trzeciej klasie dochodzi jednak ważny aspekt nauczania, który w pewnym sensie zmieni nasz sposób egzekwowania wiedzy i umiejętności ucznia. Katecheta razem z duszpasterzem decydują wszak o tym, czy dziecko jest gotowe do przyjęcia Pierwszej Komunii świętej. Zgodnie z prawem kanonicznym dziecko (człowiek) może przyjąć Komunię świętą, gdy jest zdolne do rozeznania, kogo przyjmuje spożywając Ciało i Krew Chrystusa pod postacią chleba i wina. Jest to wymaganie na poziomie podstawowym, który wystarcza, jeśli ktoś nie może więcej zrozumieć i nauczyć się. Oczekujemy oczywiście od takiej osoby wiary w obecność Jezusa Chrystusa pod postaciami eucharystycznymi i dobrej woli otwarcia się na Jego łaski.

Także przystąpienie do sakramentu pokuty zakłada zrozumienie przez dziecko, czym jest ów znak przebaczenia, zgładzenia grzechu – rzeczywistości, którą niejako stwarza a raczej uobecnia Bóg przez akty penitenta i rozgrzeszenie.

Jeśli dziecko rozwija się właściwie, zgodnie ze swoim wiekiem, zakładamy, że jest w stanie opanować pewne formuły i poznać gesty, które pomogą mu w przyjmowaniu sakramentu pokuty i umożliwią uczestnictwo w Eucharystii. Pamiętajmy, że człowiek jest przez Boga kochany i przyjmowany jako jedność cielesno-duchowa. Wynika stąd ważny aspekt przygotowania do przyjmowania sakramentów. Dziecko powinno pełnić swoich możliwości ludzkich: ze swoimi zdolnościami duchowymi (czyli zrozumieniem wyznawanych prawd i przyjęciem ich z wiarą), a także słowami, ustami, głosem oraz gestami, zatem całym ciałem – przyjmować Boga, który daje mu siebie w sakramentach.

Będziemy więc od dzieci wymagać, by w miarę swoich możliwości nauczyły się odpowiednich modlitw, prawd wiary, pieśni i gestów związanych z liturgią Eucharystii i sakramentem pokuty oraz adoracją Najświętszego Sakramentu i nabożeństwami.

Umiejętności, wiadomości i postawy, które nie podlegają ocenie stopniami, lecz są wymagane do przyjęcia sakramentu.

1. Aby wypełnić warunki owocnego korzystania z sakramentu pojednania i pokuty oraz Eucharystii uczeń powinien:

- wyznawać wiarę, że jest jeden Bóg (Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty), który posłał swego Syna, Jezusa Chrystusa, aby nas zbawił od zła i prowadził do nieba,
- wyznawać wiarę, że Jezus Chrystus z miłości do ludzi umarł na krzyżu, zmartwychwstał po trzech dniach, wniebowstąpił, jest obecny w swojej rodzinie, czyli Kościele, że Duch Święty zstąpił na Apostołów i działa w Kościele.
- z wiarą podejmować codzienną modlitwę.

2. Aby wypełnić warunki owocnego korzystania z sakramentu pokuty uczeń powinien:

- wierzyć, że Jezus odpuszcza grzechy przez kapłana,
- dostrzegać zło, które może sprawiać swoim postępowaniem i widzieć potrzebę odpuszczenia grzechów,
- zachować odpowiednie gesty i powiedzieć odpowiednie formuły liturgiczne (przynajmniej własnymi słowami) przystępowania do sakramentu pokuty.

3. Aby móc przyjąć sakrament pokuty uczeń powinien wiedzieć:

- co to jest rachunek sumienia,
- że żal za grzechy jest konieczny, a jego brak uniemożliwia uzyskanie przebaczenia

- że trzeba wyrażać pragnienie poprawy,
- że trzeba wyznać wszystkie grzechy, niczego nie tając (spowiedź szczerą) albowiem świadome zatajenie jakiegoś grzechu czyni spowiedź nieważną,
- że trzeba i jak można zadośćuczynić Bogu i bliźnim (odprawić pokutę zadaną przez kapłana,
- jak zadośćuczynić (podać przykłady).

4. Aby wypełnić warunki owocnego uczestniczenia w Eucharystii uczeń powinien:

- uczestniczyć w niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej,
- wierzyć, że pod postacią chleba i wina eucharystycznego obecny jest Jezus Chrystus w swoim Ciele i Krwi,
- zachować odpowiednie gesty i słowa przy przystępowaniu do Komunii świętej.

5. Aby móc przystąpić do Komunii świętej uczeń powinien:

- być ochrzczony,
- oraz wiedzieć:
- kiedy w czasie Mszy świętej chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Chrystusa,
 - kiedy człowiek może (gdy nie popełnił grzechu ciężkiego), a kiedy nie powinien przystępować do Komunii świętej,
 - kiedy może przystępować do Komunii świętej dwa razy w ciągu dnia,
 - na czym polega post eucharystyczny,
 - że częste przyjmowanie Komunii uświęca nasze życie, ponieważ zbliża nas coraz bardziej do Jezusa, wspiera w pokonywaniu grzesznych skłonności oraz pomaga być dobrymi i prowadzić chrześcijańskie życie w rodzinie.

Natomiast w zależności od indywidualnych możliwości ucznia ocenę możemy wystawiać m.in. za następujące osiągnięcia ucznia:

Umiejętności – uczeń:

- umie szanować Pismo Święte,
- potrafi powiedzieć, co Bóg uczynił dla nas przez Jezusa Chrystusa,

- potrafi opowiedzieć o niektórych postaciach z Pisma Świętego, np. o Abrahamie, Mojżeszu, Samuelu, Najświętszej Maryi Pannie, Janie Chrzcicielu (zgodnie z podręcznikiem ucznia),
- zna przypowieść o synu marnotrawnym,
- potrafi opowiedzieć o Bożym Narodzeniu i tradycjach bożonarodzeniowych,
- potrafi wskazać obecność Boga Stwórcy w pięknie przyrody,
- potrafi wyjaśnić znaczenie słowa Chrystus jako „namaszczony”,
- potrafi powiedzieć modlitwy: Ojciec nasz, Zdrowaś Mario, Chwała Ojcu, Święty, Święty(...), Baranku Boży,
- potrafi pozdrowić Najświętszy Sakrament,
- umie powtórzyć formuły liturgii słowa przed i po czytaniu Pisma Świętego,
- potrafi powtórzyć akt wiary, nadziei, ufności i miłości,
- potrafi powtórzyć i wyjaśnić dziesięć przykazań Bożych,
- potrafi powtórzyć i wyjaśnić przykazania miłości,
- potrafi ułożyć prostą modlitwę,
- potrafi śpiewać (np. w grupie) wybrane przez nas pieśni,
- potrafi wymienić siedem sakramentów świętych,
- potrafi wskazać w kościele tabernakulum i monstrancję,
- potrafi prowadzić starannie ćwiczenia, zeszyt i odrabiać zadania domowe,
- potrafi być aktywny na katechezie

Wiedza – uczeń:

- wie, że Pismo Święte jest słowem Boga do ludzi,
- wie, że Pismo Święte składa się ze Starego i Nowego Testamentu,
- zna wydarzenia i historie z Pisma Świętego: o zwiastowaniu, Bożym Narodzeniu, dwunastoletnim Jezusie w świątyni, Chrzcie Pańskim, Zacheuszu, zdradzie Piotra i wybaczeniu Chrystusa, o śmierci na krzyżu i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa, o Ostatniej Wieczerzy, o Zesłaniu Ducha Świętego,
- wie, że Boga Ojca poznajemy przez Jezusa Chrystusa, bo „są jedno”,

- wie, że Bóg jest Stworzycielem nieba i ziemi, zna sens Hymnu o stworzeniu świata,
- wie, że Bóg stworzył człowieka na swój obraz i podobieństwo, dlatego człowiek jest zdolny do miłości,
- wie, że kto wypełnia przykazania miłości, ten wypełnia wszystkie przykazania,
- wie, co znaczy nawrócenie,
- zna rodzaje modlitwy: przeproszenia, uwielbienia, dziękczynienia i prośby,
- wie, że w drugim człowieku obecny jest Chrystus: dobro i krzywda czynione bliźnim, są czynami względem Chrystusa,
- uczeń wie, że zło rani jego samego i innych, oddala od Boga i wspólnoty ludzi (skutki grzechu),
- wie, że trzeba prosić o przebaczenie i przebaczać,
- wie, że chociaż w sakramencie pokuty i pojednania widzimy kapłana, to sam Bóg odpuszcza nam grzechy,
- wie, że Msza święta jest uczcą dziękczynną, na którą zaprosił nas Jezus Chrystus,
- wie, kiedy podczas Mszy świętej chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Chrystusa,
- wie, że w Adwencie przygotowujemy się do Bożego Narodzenia, w Wielkim Poście do Wielkanocy,
- wie, że w Wielki Piątek obchodzimy pamiątkę śmierci Jezusa na krzyżu,
- wie, że w Wielką Sobotę wieczorem i w Wielkanoc obchodzimy pamiątkę zmartwychwstania Pana Jezusa,
- wie, czego (i kogo) symbolem jest paschał,
- wie, że niedziela jest świętowaniem zmartwychwstania,
- wie, że Jezus w czasie Ostatniej Wieczerzy ofiarował pod postacią chleba i wina swoje Ciało i Krew i powtarza tę ofiarę w czasie każdej Mszy świętej,
- wie, że pokarmem Bożym jest słowo Boże i Komunia święta,

- wie, że przystępując w każdy pierwszy piątek miesiąca do Komunii świętej, okazuje szczególnie miłość Jezusowi,
- wie, jak modlić się na różańcu

Ważenie ocen

W ocenianiu uczniów uwzględnia się ważenie ocen - różnicowanie trudności wykonach zadań i stopień samodzielności. Zakłada się możliwość zmiany wagi za poszczególne zadanie według uznania nauczyciela. Średnia ważonych ocen stanowi podstawę do wystawienia oceny semestralnej i końcowo rocznej.

Typ pracy	Waga
Odpowiedź ustna	2
Zeszyt	2
Zadanie domowe	3
Aktywność	1

Przedmiotem kontroli i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są: odpowiedzi ustne i pisemne, zadania domowe, prowadzenie zeszytu oraz aktywność na lekcji. Przy ocenianiu przedmiotowym stosuje się ogólne kryteria z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia.

Wiedzę religijną, jak każdą inną, można zmierzyć i oceniać. Jest to jednak niemożliwe w odniesieniu do wiary, gdyż jest ona osobistą relacją pomiędzy Panem Bogiem i człowiekiem.

Kryteria zakresu i jakości wiedzy	Poziom w Stopniach
Wiedza znacznie przekraczająca poziom i program, treści powiązane w systematyczny układ.	6
Wyczerpujący zakres wiedzy określony programem, wiadomości powiązane w logiczną całość.	5
Wiadomości określone programem na poziomie przekraczającym wymagania minimum programowego	4
Wiadomości podstawowe	3
Brak w opanowaniu podstawowego materiału, minimalne, luźno zestawione wiadomości.	2
Braki w podstawowych wiadomościach.	1